

SANDVIKS- GUTTEN

Løssalg kr. 40.-

NR. 1. MARS 2001

Organ for Sandvikens Bataljon - Stiftet 17. mai 1857

31. årg

Beduggingsdagen 4. mai 2000.

Fra venstre: Dir. Anders Kvam, gamlekar sjef Egil Larsen, ordfører Anne-Grethe Strøm-Erichsen, formann Willy Hovland. Foto: Terje Engevik.

Inni bladet kan du lese mer om:

- * Sandvikens Bataljon - Damegarden
- * Sjefens Hjørne
- * Vi ville gjøre kongen glad
- * På skattejakt i arkivet
- * Portrettet
- * Jubileumsfest
- * Vitsesiden

Terminliste for aktiviteter i huset mars 2001 - desember 2001

Dato:	Tema:	Ansv.:
Fredag 30. mars	Åpent hus	(Dag Nilsen)
Fredag 20. april	Åpent hus	(Gunnar Spjeld)
Fredag 4. mai	Bedugging m/åpent hus	(Franz H. Dueland)
Fredag 11. mai	Åpent hus	(Egil Olsen)
Fredag 25. mai	Åpent hus	(Einar Berge-Hansen)
Lørdag 9. juni	Jubileumsfest	
Fredag 15. juni	Fisketur	
Fredag 22. juni	Åpent hus	(Willy Hovland)
Fredag 17. august	Åpent hus	(Dag Nilsen)
Fredag 31. august	Åpent hus	(Gunnar Spjeld)
Fredag 14. september	Åpent hus	(Ragnar Nortvedt)
Fredag 28. september	Åpent hus	(Frantz H. Dueland)
Søndag 7. oktober	Sandviksfjellturen	
Fredag 12. oktober	Åpent hus	(Egil Olsen)
Fredag 26. oktober	Høstmøte	(Willy Hovland)
Fredag 9. november	Åpent hus (Bingo)	(Dag Nilsen)
Lørdag 24. november	Julemøte	
Fredag 7. desember	Åpent hus	(Gunnar Spjeld)
Søndag 9. desember	Juletreff på hytten	
Fredag 21. desember	Åpent hus	(Ragnar Nortvedt)
Fredag 28. desember	Romjulstreff	(Franz H. Dueland)

Alle arrangementer (bortsett fra årsmøtet) er for både sandviksjenter og sandviksgutter.

Styret vil forsøke å ha en temakveld pr. måned.

Dette vil vi komme tilbake til ca. 2 uker før møtene.

Sandvikshilsen fra

Styret i
Sandviksguttenes Forening

SANDVIKS- GUTTEN

I redaksjonen:

Ragnar Nortvedt
Breiviksvegen 8
5035 SANDVIKEN
Tlf. 55 33 09 99
e-post:
raggens@online.no

Jørgen B. Pedersen
Myrdalskogen 317
5117 ULSET
Tlf. 55 19 62 25

Formann
Sandviksguttenes
Forening
Willy Hovland
Krohnegården 159
5033 FYLLINGSDALEN
Tlf. 55 16 04 57

Leder Damegarden
Eli Berentsen
Sandviksveien 24
5035 BERGEN
Tlf. 55 32 76 96

Bladets adresse:
Grensegrenden 1
5035 SANDVIKEN

Bankkontonr.:
3624.51.25040

Sats og Trykk: Grafisk Forum A/S
Boks 46 Kokstad, 5863 BERGEN

Redaksjonelt

Redaktøren av Sandviksgutten, Ragnar Nortvedt er på reise i Canada (Vancouver Island).

Styret i Foreningen og Eyvind Hartvedt (Rådet), vil fungere som redaksjon.

Vi ønsker "Raggen" velkommen tilbake til neste nummer av bladet som vi håper kommer ut i juni/juli.

RÅDET SESONGEN 2001

Sjef:

1. Komp.:

2. Komp.:

2. Løytnant:

4. Løytnant:

Sjef mini-sandviken:

Fanebærer:

Tamburmajor:

1. slager:

1. faneoffiser:

Adjutant:

Sivile Rådsmedlemmer:

Bjørn Arne Winciansen

Kai Roger Bruntveit

ikke besatt

Thomas Dahl

Paul Aleksander D. Haukebø

Are Berentsen

Kåre Langeland

Jan-Fredrik Helgesen

ikke besatt

Remy Winciansen

Joachim Berentsen

Bjørn H. Olsen

Trond Pedersen

Helge Olsvold

Eyvind Hartvedt

Hei alle sammen.

Jeg heter Bjørn Arne Winciansen og går nå inn i min andre periode som sjef. Dette er nå mitt 15. år i korpset og jeg begynte allerede i 1982 som soldat. Etter det har jeg gått oppover i rekkene, først som hellebard så slager, oppslager og førsteslager før jeg så ble sjef.

Først vil jeg takke to offiserer for mange fine år med høy arbeidsinnsats. Som de fleste sikkert har fått med seg begynte året med Lasse Berentsen som sjef og Jørgen B. Pedersen som 1. Komp. Disse har etter hvert blitt nødt til å trekke seg fra sine posisjoner grunnet dårlig tid til skole, jobb osv. Ønsker dere lykke til og velkommen tilbake ved en senere anledning.

I år har vi begynt sesongen tidligere enn på lenge og det har gjort seg utslag i dårlig oppmøte og surt vær. Søndag 18. februar startet vi opp med 18 personer på linje. Vi marsjerte som vi pleier den største runden før vi avsluttet i huset med pølsefest for soldatene og foreldremøte for de voksne.

25. februar møtte 24. stk. opp da vi marsjerte fra Tårnplass til kinoen for å se den nyeste tegnefilmen fra Disney. Vi får håpe på finere og mildere vær etter vinterferien og at gamle og nye soldater da finner fram uniformen så vi får gjort en skikkelig bra sesong. Jeg oppfordrer også alle som har noe med korpset å gjøre å hjelpe til med å verve nye soldater til korpset. Skal det være familie, venner, eller venners venner, vi ønsker alle velkommen i Bataljonen.

Vil også ønske alle velkommen til Sandvikshytten hver søndag hvor det blir solgt kakao, sjokolade, saft osv. Ved slutten av sesongen vil det også bli delt ut fine premier til den soldaten som har vært der flest ganger.

Sandvikshilsen fra sjef 2001

**B. A. Winciansen
Helleveien 217
5038 Bergen
tlf 928 16160**

REKEFEST/ BINGOAFTEN

Fredag 23. februar var det rekefest/bingoaften i "HUSET".

Styret hadde dekket bordene i 2. etasje med hvite duker, lys, servietter og annet som tilhører en rekefest.

Vi hadde tillyst festen til kl. 1930, men som vanlig var folk i seneste laget slik at vi kom oss ikke til bords før nærmere kl. 2015.

Det var 25 stk. som deltok, og det så ut for at rekene falt i smak. De var så god at vi ble forespurt hvor rekene var kjøpt. Etter at rekene m/tilbehør var fortært, ble det spilt bingo.

Det ble spilt 3 spill m/forskjellige varianter. Gevinstene var alt fra maling til forskjellige hårprodukter og badesampoer.

Festen ble avsluttet ca kl. 0030.

Vi har dessverre ingen bilder fra festen.

Willy Hovland

Takk til bidragsyterne

Rådet i Sandvikens Bataljon ønsker å uttrykke sin takk til bidragsyterne som har gjort det mulig å anskaffe buer til sesongen 2001 uten økonomisk belastning på den daglige driften. Buene befinner seg i skrivende stund til beising/lakking.

Rådet har som målsetting at vi skifter til buer på linje onsdag 14. mars.

Ragnar Nortvedt	1	kr.	250,-
Victor Nortvedt	1	kr.	250,-
Jan Fredrik Helgesen	1	kr.	250,-
Frank Nortvedt	1	kr.	250,-
Dag Nilsen	1	kr.	250,-
Willy Hovland	1	kr.	250,-
Are Berentsen	1	kr.	250,-
Lars-Ivar Hovland	1	kr.	250,-
Kim Berentsen	1	kr.	250,-
Svein Berntsen	1	kr.	250,-
John A. Lervik	1	kr.	250,-
Svein Tangseth	1	kr.	250,-
Terje Engevik	1	kr.	250,-
Alf J. Hansen	1	kr.	250,-
Egil Larsen	1	kr.	250,-
Bjørn Olsen	1	kr.	250,-
Jan Olav Larsen	1	kr.	250,-
Morten Solend	1	kr.	250,-
Kurt Nilsen	1	kr.	250,-
Egil Olsen	1	kr.	250,-
Gunnar Spjeld	1	kr.	250,-
Kjell Lervik	1	kr.	250,-
Eirik T. Hartvedt	1	kr.	250,-
Trond Pedersen	1	kr.	250,-
Paul Ove Haukebø	1	kr.	250,-
Knut Folkestad	1	kr.	250,-
Geir Olsen	1	kr.	250,-
Helge Olsvold	1	kr.	250,-
Henrik B. Pedersen	1	kr.	250,-
Einar B. Hansen	2	kr.	500,-
Kjell Helgesen	2	kr.	500,-
Familien Skare	4	kr.	1000,-
Curt Haugland	10	kr.	2500,-
Helge Askeland			
"Sandviken Fukt"	9	kr.	2250,-

Det er fremdeles noen få buer som interesserte kan sponse. Det blir navneplate på buene med informasjon om hvem som har sponset buen.

Ta kontakt med Bjørn "lillegutt" Olsen på tlf. 55 18 08 26.

Vi ville gjøre kongen glad

En søndag sommeren 1943 gikk Per «Tea» og jeg ut til Skansehaugen for å samle snaiper og bomme sigaretter av tyskerne i brakkeleiren som det tyske flyvåpen hadde der ute. Dette var bomtur, så vi ville heller prøve å bomme marinegastene som bodde på barnehjemmet ute i Nyhavn.

Da vi kom til Storemøllen Slipp, så vi at der lå et marinefartøy på slippet. Over verksted og på båt hvilte søndagstillheten, og vi fikk lyst til å se om der var noe å hale ombord.

Vi hadde en liten ball, en såkalt pakkeball, så etter å ha kastet den noen ganger mot skutesiden sørget vi for at ballen havnet på dekk, noe som gav oss en grunn til å gå ombord. Etter å ha banket på dørene, forsto vi at der ikke var mannskap ombord.

Men døren til styrehuset var bare sikret med en trekile, så nå lekte vi kaptein og rormann, så styre-ratt og maskintelegraf ble ivrig brukt. Etter en stund gikk vi inn i «bestikken», hvor der lå en mengde med sjøkart, kart som sikkert var merket med de fleste minefelt i og utefor de norske fjorder, men vi var nok ikke forstandig nok til å forstå verdien av dette.

I en skuff fant vi en raketrevolver og 45 lysraketter. Revolveren og noen raketter puttet jeg ned i bukselinningen og lommen, og Per tok så mange raketter han fikk plass til.

Vi fant også en nøkkehank til samtlige dører, og vi var ikke sen med å prøve de.

Den første døren vi åpnet, var ned til maskinrommet, men det var uten interesse, da vi ikke regnet med å finne sigaretter eller penger der.

Neste dør var til en tomannslugar, men der var der kun madrasser i køiene, ellers ingen ting, men vi hadde hørt at der var mange som gjemte penger i madrassene, så nå kom speiderkniven «Hver beret» til nytte. Madrassene ble sprettet opp med den største iver så innhold fløt over hele lugaren, og til vår store skuffelse så var der ingen penger.

Neste dør, som lå i akterkant førte inn til en gang, med «byssen» på ene siden og messen på andre siden.

Her leitet vi først etter noe å spise, men da vi ikke fant noe, tok vi med oss alt skaffetøiet ut på akterdekket, og så kastet vi det ut over sjøen for å se hvem som kastet lengst, og for å se hvem som fikk flest hopp utover sjøen, det som vi den gang i lek kalte for far, mor, søster og bror.

Etter en konkurranse med kniv og gaffelkasting, ble det nærmest sleggekasting med gryter, stekepanner og alt som fantes av utstyr i «byssen».

Neste dør var kapteinens lugar. Bortsett fra madrassen virket lugaren tom, men i et dobbelt kles-skap fant vi en signalpistol som Per puttet i bukselinningen og vi fant et fotoapparat et såkalt «kasseapparat». Denne type apparat kjente jeg til fra hjemme, og da der var film i apparatet gikk vi ut på dekk og fotograferte hverandre i de mest farlige situasjoner.

Etterpå gikk vi forut og låste opp døren i kappen som førte ned til en ruff hvor der var 10-12 køyer. I et skap sto et stort maskingevær eller mitraljøse, som vi prøvde å løfte opp på dekk for å kaste det i sjøen, men det ble for tungt for oss, så med en øks som vi fant bak en ovn, gikk vi løs på våpenet med all vår energi. Om der ble noen alvorlige skader på det, aner jeg ikke.

En stund senere mens vi står inne i kapteinlugaren, merker vi en liten vibrasjon i båten, og til vår redsel ser vi en hvit lue full med gullstriper, og en marineoffiser med gullfarget paradesabel på siden, komme ombord.

Da han ser at døren til maskinrommet står åpen, så løper han bort, og vi hører at han løper ned i maskinrommet, og da er ikke vi sene om å komme oss på land, og vi løper snarveien forbi gamlemøllen opp til Helleveien, der ble vi gående bak en høyere tysk marineoffiser, og der ble vi enige om at når kongen fikk høre hva vi hadde gjort, så ville han bli glad, og for å gjøre kongen ennå gladere så mente vi at vi like godt kunne skyte offiseren, men da der kom en flokk marinegaster bak oss, fant vi ut at det var ikke så lurt likevel.

Per gjemte revolveren og sine raketter under barakken, og det tok ikke lang tid før noen av storeguttene fikk låne den, og de drev med prøveskyting inne i tilfluktsrommet i Fjellveien, og en av guttene, jeg tror det var Egil Vetås, som skadet armen på grunn av den kraftige rekyl. Noen av rakettene gjemte jeg i vedboden, men revolveren og en rakett hadde jeg alltid med meg, i skulevesken, bukselinningen, eller under hodeputen når jeg la meg.

Etter at storeguttene hadde lært oss hvordan vi ladet revolveren, skulle Per og jeg prøveskyte en dag, så vi gikk ut på «Bjergane» i Holen, og i fjæren ved en bod, ble revolveren ladet, og jeg skulle skyte, da ser vi at det tyske skipet som vi hadde hvert ombord i nettopp var sjøsatt, og de holdt på å boieførtøye den, og vi nærmest ropte i kor, vi senker den. Jeg tok sikte, lukket øynene, for jeg var slettes ikke så modig, og mens jeg trekker av må nok revolveren

ha skiftet retning for raketten traff en fjellknaus rett foran oss, og der ble det skikkelig månelyst.

Vi ville prøve et skudd til, men det var ingen av oss som turde trekke av, så vi gikk opp på haugen bak Saltimporten, og der surret vi revolveren til nettinggjerde, for å skyte utover sjøen, og med en ledningstump til avtrekkeren lå vi oss i skjul bak en sten og trakk av. Raketten for over taket til saltimporten og havnet i sjøen, og vi hørte skrik og bannning fra sjøen, og vi så faren til «Terje Viken», Alfred Hansen stå og vifte med armene og da han så oss, fossrodde han mot land, så vi fikk fart på trekloggene.

En dag oppdaget min mor revolveren under hodeputen min, og hun leverte den til tyskerne på Sudmanske Barnehem. På veien dit, traff hun fru Dingsør, mor til Reidar, «Dingledriten», og hun nærmest løp ner på Borgen og fortalte alle hun møtte, Stakkars fru Hansen, hun har funnet en kanon under sengetil Einar.

Noen måneder senere, på skolen, kommer overlæreren «Ørnenebbe», inn i klassen, og jeg blir bedt om å gå med ham. På gangen står to grønnkledde stapoer med Per mellom seg, og vi går ned på skoleplassen hvor «kjøleren» står.

Vi blir plassert bak i bilen, og vi lurte på om vi er tatt fordi vi noen dager tidligere hadde knabbet noen brød fra en tysk lastebil inne på Lille Øvregaten, og vi er enig om at dette skal vi nekte.

Vi blir ført inn på politistasjonen, en lang hvit trebygning, og videre inn på et stort kontor, hvor der sitter flere grønnkledde. Våre «følgesvenner» får ordre om å bringe oss til kontoret til Dahle og Pedersen, og jeg ble glad da vi hørte at det var norske navn, og de så faktisk greie ut. Han som skulle forhøre meg, var en høy og lys mann, spissneset og med et lurt smil i øyekroken.

Han som skulle avhøre Per, var mørkhåret og mer alvorlig og bestemt. Men hvem som var Pedersen og hvem som var Dahle, det aner jeg ikke.

Da de begynte å snakke om Storemøllen og det tyske fartøyet, så nektet vi, vi viste ikke engang hvor Storemøllen var. Så fikk vi beskjed om å bli med opp på et kontor, som jeg antar var oppe på loftet. Der fant en mann fram en konvolutt, hvor han tok fram noen fotografier, og vi ble spurt om vi kjente noen på bildene, og det var ikke vanskelig å se at dette var Per og meg i krigsmondur.

Så nå måtte vi bare tilstå. Etter at han hadde lest hva jeg hadde fortalt, måtte jeg skrive navnet mitt, og da sa han noe merkelig, du som skriver så pent, må ikke finne på noe som dette, det er farlig. Var det kanskje mindre farlig vist jeg skrev stygt?

Einar maleren

Sandvikens Bataljon Damegarden

Damegarden v/undertegnede ble forespurt om å levere bidrag til Sandviksgutten.

Her kommer første innspill som jeg håper blir vel mottatt.

Årsmøte/Høstmøte i Damegarden ble avviklet 17. november 2000 med 12 fremmøtte medlemmer.

Regnskap ble gjennomgått av kasserer Marit Solend og godkjent.

Det sto to saker på dagsorden som begge ble godkjent; 1. Det er styret som tar ut gevinster til fremtidige utlodninger, og 2. medlemmer med utestående kontingent i to år vil bli kontaktet av styret og eventuelt strøket som medlem.

Etter valget består styret i Damegarden 2001 av:

Leder:	Eli Berentsen
Kasserer:	Eva Torp Hartvedt
Sekretær:	Hildegunn Bruntveit Fosen
Styremedl.	Elin Olsen
Styremedl.	Marit Solend

Inger Johanne Langeland (formann 1 år) og Marit Solend (kasserer 8 år) ble overrakt blomster som takk for god innsats.

Etter årsmøte startet den sosiale delen av møtet som ble avsluttet henimot midnatt.

Damegarden har som inntektskilde bl. a. kaffe-/vaffelsalg i "huset" om søndagene etter marsjering. Her ønsker vi guttene med foreldre og søsken velkommen til en sosial prat. Sesongen 2001 er lagt opp slik at det kun er to søndager som gir oss denne muligheten. Vi håper derfor på svært god oppslutning disse søndagene.

Damegarden vil derfor vurdere om det er mulig å åpne for kaffe-/vaffelsalg noen onsdager litt lenger utpå våren. Vi er forventningsfull på reaksjoner på et slikt forslag.

Damegarden ønsker stadig flere medlemmer velkommen, spesielt foreldre til de nye guttene som starter i Bataljonen. Vi holder møte en gang i måneden, neste møte er torsdag 29. mars kl. 19.00 i "huset", ta kontakt på tlf. 55 32 76 96 eller 55 32 02 34.

*Med hilsen fra Damegarden
Eva T. Hartvedt
kasserer*

På skattejakt i arkivet

Denne gangen har jeg sakset en artikkel fra 1963. Den sto i Sandviksnytt. Fra 1961 da Rådet med sjefen, Edmund Tangseth, i spissen startet opp igjen med medlemsblad, het bladet som nevnt Sandviksnytt, men i 1966 fikk bladet navnet vi kjenner, nemlig Sandviksgutten.

Knut Gjestdahl, mangeårig medlem i Sandviksguttenes Forening beretter her om morsomme episoder fra foreldrenes tid. Han var også en viktig brikke da vi endelig fikk oss et skikkelig foreningslokale.

I 1975 ble det bestemt at huset i Grensegrenden skulle rives. Leieboerne var flyttet ut, og hadde det ikke vært for Knut ville sannsynligvis dette sjarmerende huset vært historie. Han hadde i mange år vært vaktmester for kommunens hus i Sandviken. Da han fikk snusen i planene gjorde han straks styret i Sandviksguttenes Forening oppmerksom på hva som var i emning. Søknad om å få huset ble skrevet, og mange henvendelser måtte til. Som vi alle vet fikk vi endelig et sårt etterlengtet klubblokale. Knut Gjestdahl ble seinere utnevnt til Æresmedlem i Foreningen.

Svein Tangseth
arkivar

Glimt fra gamle dagers Sandviken

Sandviken før i tiden var som en liten «Sørlands-idyll» med små hus med hvite gardiner for vinduene og Kristibloksdråpe og Pelargonium i blomstrete eller blankpussete pletter. Ofte kom en fullrigger eller en bark inn på bukten fra det mystiske utland og droppet anker og det duftet av tjæret tauverk, tørrfisk, klippfisk og hjemførte varer. Det var ikke sjelden at folk hadde papegøyer, kanarifugler eller skilpadder. De fleste hadde flaskeskip og konkylier på kommoden.

Nordvesten kommer i sterke kast gjennom Sandviken og hvirvler støvet gjennom de trange smauene hvor kjuaguttene er travelt opptatt med å «spelle kutender». Kjuaguttene ja, de hadde mange skøyestreker på samvittigheten. Mine foreldre har ofte fortalt om morsomme episoder fra hine dager. Jeg vil her forsøke å gjengi noen av dem.

Den tids kjuagutter hadde ikke så mye å underholde seg med som de har nå for tiden. Det var svært alminnelig at de hang seg på en eller annen original, som det den gang var mange av. Det var ikke slik som nå, da slike gjerne blir tatt vare på.

Det er i det Herrens år 1872. En del gutter rusler oppover Sandviksveien. Plutselig melder en av guttene: «Der kommer han.» Dermed bykser de opp på gjerdet som går på begge sider av veien. Ganske riktig, et stykke oppe i veien kommer en kar halende på en vedsekk. Han kommer langsomt nærmere. Plutselig roper en gutt på høyre gjerde: «Han tapte.» De på venstre side svarer: «Han vant.» De første igjen: «Næ, de'kje sant. Han tapte.» Dermed var det slutt på freden i den delen av Sandviken, den kvelden. Det var nemlig «Prøyse-Andreas» som kom med vedsekken på ryggen. Utnavnet hadde han antakelig fått for sin store interesse for den nettopp avsluttede tysk-franske krig, hvor som kjent, Preussen var den seirende. Når kjuaguttene hadde fått terget ham passelig opp med tilropene sine, ble han helt fra seg av raseri. Han slengte vedsekken fra seg og en vill jakt begynte gjennom de trange smauene. Den karen var voldsomt iherdig etter å hukke kjuaguttene for å gi dem en

fortjent korporlig avstraffelse. Det hendte at han sprang så lenge rundt at datteren måtte ut og hente ham, men da hadde gjerne kjuaguttene tømt vedsekken utover gaten. Den måtte da møysommelig plukkes sammen igjen før «Prøyse-Andreas» kunne komme seg hjem til kveldsmaten sin. Så senket roen seg atter over smauene.

En annen kjent person var Gunhilde. Hun var svært sterk, og levde blant annet av å tømme dokagger for folk. Man måtte nemlig selv tømme kaggene i en pram som lå ved Sandvikstorget. En gang kom hun bærende på to fulle kagger helt opp fra Mulen. Hun var ikke helt stø på bena, for hun var svært glad i «det sterke». Midt oppe i kleiven, der hvor nå oppgangen til Mulen fra Kirkegaten går, ramlet hun og for kant i kant ned kleiven sammen med kaggene og innholdet. Enhver kan tenke seg hvordan hun så ut da hun kom kavende inn til min bestemor med et stort hull i hodet. Her ble hun bandasjert. Etter et par dager var hun like god igjen. Der var hardhauser i gamle Sandviken.

En gang fant noen liket av en mann i sjøen. Det ble midlertidig fortøyd med en tauende til en liten trebrygge borte «på Grunnen». Det gikk nesten to dager før det kom politi og hentet det. I mellomtiden var det en stor attraksjon for kjuaguttene. Når de traff gutter som ikke hadde sett det interessante funn, gikk de ned på bryggen, halte i tampen og der kom liket med stirrende øyne på skrå opp gjennom vannet, til stor underholdning for ongene.

Skolestellet i Sandviken var i 1870 atskillig mer primitivt enn nå til dags. Skolehuset lå der hvor nå brannstasjonen ligger. Det var en alminnelig stue, og alle ongene måtte sparke av seg treskoene på gangen før de kom inn. Den som underviste kalte de rett og slett «Madammen». Hun satt på en stol og strikket strømper mens hun hørte ongene i leksene. En liten gutt som gikk på denne skolen, var svært glad i «tâte». Det var en linfille med innlagt grøt eller brød som var bløtet i melk, alt etter som økonomien var. Det var jo helst de som lå i vuggen som sugde på tâte, men det hendte at ongene

Madam
Felles hus.

Skolehuset
fra 1863.

Knud Knudsen tok dette bildet fra Rothaugen i 1866. Omtrent slik så det ut i Sandviken da Buekorpsset så dagens lys. Vi ser grensen mellom Bergen og Sandviken, muren som går fra venstre billedkant, forbi Småmøllens lysthus ved Sandviksveien. Grensen fortsatte oppover, og vi kan finne rester av denne grensemuren like bak Mon Plaisir den dag i dag.

Bygningen til venstre er Madam Beyers hus som ble skole i 1845. Helt til venstre, skolehuset fra 1863. I dag ligger brannstasjonen her. Over dette ligger vertshuset til Madam Felle. Det store huset midt på bildet står fremdeles. Det var mesterhuset til repslageren som drev de to reperbanene som bildet viser.

Foto: Knud Knudsen, Bildesamlingen UBB (Utsnitt).

vokste sent fra det, og det var jo selvsagt en skam for en gutt. Nå hadde to kjuagutter oppdaget «lasten» til førstnevnte, og de funderte på hvordan de skulle venne ham av med «tåten». De fikk snart en anledning. De to «rakkerne» fant snart ut at når «tåtegutten» kom fra skolen, gikk han bort til en bestemt plass i en bestemt mur. Der tok ham frem en tåte som lå innpakket der. Hans mor hadde gjemt den der før hun gikk på arbeid på buene om morgenen. Det skulle vel være en slags mellommat til hun kom fra arbeid.

Et par dager etter denne oppdagelsen lurte to gutter seg fra skolen før tiden var inne. De gikk bort til den omtalte muren, tok frem «tåten», åpnet den, tok ut innholdet og stakk inn et par snigler isteden. Derpå smatt de bak et gammelt gjerde og la seg på lur. Ganske riktig, etter en stunds forløp kom «tåtegutten» stille bort til muren, stakk hånden inn, fikk tak i tåten og kjørte den rett i gapet med det samme. Etter å ha suget og gumlet en stund, tok han tåten ut og så mistenksomt på den. Etter først å ha forvisset seg om at ingen så ham, åpnet han linfillen for å se hva rart mor kunne ha lagt inn i dag, siden det trakk så dårlig. Enhver kan tenke seg «kor han så ut i trynet» etter oppdagelsen. Bak gjerdet i nærheten lå to ekte kjuagutter og lo så de holdt på å krepere av tilbaketrengt latter. Men kuren var vellykket, og de så aldri mer gutten «tåte».

En mann som bodde innenfor Rothaugen et sted, hadde for vane å si: «fred og ro». Det varte selvfølgelig ikke lenge før folk begynte å kalle ham «I Fred og Ro'en». En dag omkring år 1900 stod min far sammen med en kamerat og pratet på Vetrilidsalmenning ved Kjøttbasaren. Da kom «I Fred og Ro'en» gående nedover. Min far blunket til kameraten, og denne blunket igjen. Det var nok ikke første gangen. Da mannen var kommet nesten ned til dem, sa min far: «La oss gå inn et sted og sette oss i fred og ro.» Mannen, som jo hørte dette, var straks i «fyr og flamme». Han kalte dem for kjeltringer o.s.v., og var så høyrøstet at folk stimlet sammen. En politi, som stod på Torget, ble oppmerksom på oppstyret og kom

bort for å spørre hva dette skulle bety. Han fikk da dette svaret: «Her står vi i fred og ro og gjør ikke en katt fortredd.» Men da for mannen opp igjen, rød i toppen av sinne. Politiet, som intet forstod, jaget bare mannen avgårde.

«Fyllebrita» var en annen original som, blant annet, bar ved for folk. Hun bodde i en liten lav stue hvor ongene kunne stå og glo inn vinduet om kveldene og nyte det når hun labbet rundt inne i den lave stuen og røykte på kritt-pipen sin. Hun hadde et voksløys i den ene hånden til å kveike i pipen med. Voksen rant utover hendene så det så ut som om hun hadde votter på. En dag fikk min mor, som da var en liten jentonge, beskjed av sin mor om å be Brita komme ned og hjelpe til med å bære ved. Hun gikk frimodig opp og ropte inn døren til Brita: «Eg skulle spørre om du, «Fyllebrita», ville komme ned og bære ved for min mor.» Men da kom Brita ut og ropte: «Eg skal gie deg «Fyllebrita», ditt kjon der du e.» Men da så hun bare bunnen av treskoene på «kjonet».

I mangel av radio, kinematograf og annen underholdning som ongene har nå for tiden, fortalte man den gangen grufulle spøkelseshistorier om nisser, underjordiske og all slags trollpakk. Når de om kvelden hadde sittet på en trappe i timevis og fortalt om «dauinger og gjengangere» så håret stod rett opp på «hovve», måtte de følge hverandre hjem. Sistemann, som måtte ta turen hjem alene, sprang som et forsinket lyn, fikk slengt opp døren hjemme og reddet seg innenfor. En skal huske på at der var liten eller ingen gatebelysning i Sandviken den gangen, og, som de fleste vet, trives spøkelser og «dauinger» av forskjellig slags, best i mørke eller litegrann måneskinn.

Vel har vi yngre generasjoner sett store tekniske framskritt og store sosiale forbedringer, men vi har muligens mistet ikke så lite ved det småbyaktige og intime som var den gangen, men som ikke er nå. Derfor, sandviksbeboere, la oss ta vare på det vi ennå har igjen av tradisjon og småbyintimitet.

VITSE-SIDEN

- redigert av redaksjonen

Har dere seksualopplysning på skolen? –
Nei bare vanlige taklamper.

- Unnskyld, sa gjesten til kelneren, -
- Har de froskelår ? –
- Nei det er gikten som gjør at jeg går slik.

- Hva er det? sier lille Lise og peker på sin lillebror som står der naken.

- Det er vannledningen min, sier Per stolt.

*

Ved skolen sto skiltet:

Neste dag sto det med barneskrift under:
Vent heller til lærerne kommer.

- For så dårlige karakterer burde det vanke en omgang juling, sa faren bistert til sin sønn.
- Enig pappa, læreren bor rett opp i gaten her.

Replikk i bilen:

- Pappa, hvem fortalte deg hvordan du skulle kjøre før du traff mamma?

FRA WILHELMINEBORG

De måtte tidlig krøkes på Borgen.

På bildet: Bjarne Berge Hansen.

Foto: Einar Berge Hansen

REMA 1000

HELLEVEIEN

v/Terje Sivertsen

Søre Øyjorden 75, 5035 Bergen - Sandviken

Tlf. 55 33 01 44. Fax. 55 33 01 45

REMA 1000

VINNER KAMPEN MOT HØYE PRISER

Mulen Mat as

Øvre Sandviksvei 52, 5035 Sandviken

Telefon 55 31 63 61 - Telefax: 55 31 31 38

Åpningstid:

Man.-Fre. 09.00-20.00

Lørdag 10.00-16.00

Stedet for en hyggelig handel

Widerøe

Postboks 64
5069 BERGEN LUFTHAVN
TLF. 810 01 200
www.wideroe.no

STORT UTVALG TIL STORE OG SMÅ, SÅ
HER KAN HELE FAMILIEN SKO SEG ...

City
SKOMAGASIN A/S STRANDGT. 70

TELEFONER: 55 32 62 30 eller 55 32 16 78

Caja Dame
DIN DAME OG HERREFRISØR - SANDVIKEN
TLF. 55 32 10 45

HELIKOPTER SERVICE

Portrettet

Navn: ALF J. HANSEN

Født 20.2.1927

Startet sin karriere i Sandvikens Bataljon: 1936

Verv: Soldat, Slager, Faneoffiser med Egil Larsen som sjef.

Mangeårig formann i Sandviksguttenes Forening.

Formann Idrettslaget Sandviken.

Fritidssysler: Svømming hver uke, Går mye på tur, jevnlig på Sandvikshytten. Bruker mye tid på mange barnebarn.

Mangeårig medlem av sangkor. Gullmerke i idrettslaget.

Pasientvenn på kreftavdelingen Haukeland Sykehus.

Kjøkkentjeneste på eldretreff Odd Fellow logen.

Æresmedlem i Sandviksguttenes Forening.

Yrke: Politi Bergen politikammer fra 1951, avsluttet som avd. sjef i 1987.

Nå er jeg pensjonist.

Hva mener du om Bataljonens fremtid?

Jeg ble litt skremt over dårlig fremmøte de første gangene i år. De begynte kanskje litt for tidlig. Det er nesten sikkert at det er snø og surt og kaldt så tidlig på året. Terminlisten viser et ambisiøst nivå. Aktivitetene i Bataljonen må være allsidig og interessante. Vi må være tro mot tradisjonene i Sandviken, men også være våken for nye impulser.

Jeg ser frem til overgangen til buer i Bataljonen. Jeg tror det vil virke mindre "militært" med buer enn med gevær. Det blir spennende å se Bataljonen på linje med buer.

Dine tanker om Sandviksguttenes Forening?

Jeg synes der er voldsom god aktivitet når det gjelder hyttegjengen og også når det gjelder huset, men fremmøte på kveldsarrangementene i Huset er ikke god nok. Jeg savner litt av det gamle med trekkspiller med allsang og ablegøyer. På den annen side er Svein Tangseth med sine kåserier om Sandviken et unikum og absolutt et trekkplaster. Det ser ut til at det er generasjonen på 30 – 45 år som stort sett glimrer med sitt fravær, og jeg er svært spent på om det er mulig å finne aktiviteter som kan aktivisere denne aldersgruppen mer til fremmøte i Huset.

Du har jo også vært aktiv innen idretten!

Ja, jeg var aktiv på slutten av 40-årene med en habil 800 meter, persen var ca 2.03. Jeg var også god på høyden med pers på 1,68.

I militæret ble jeg artillerimester på 400 meter og i høyde. Jeg ble nummer tre på 100 meter.

Har du en god historie fra Sandviken som kan være artig for dagens lesere?

Det må være et av møtene som foreningen hadde på Gamle Bergen. Der ble det servert lutete nakker. Det var flere av gamlekarene som var aktverdige borgere som satt der og ved siden av Halstensens satt Stein Folkestad. Da han spiste, tok han vekk skinnet. Spiser De ikke skinnet på fisken? spurte Halstensens. E' du tussete du, svarte Stein. Du har ikke forstand på hva som er det beste på fisken du gutt, svarte Halstensens.

Er det noe som irriterer deg i Bydelen i dag?

Jeg er rimelig forbannet på det som skjer på Sandvikstorget. Parkering oppetter Madam Felle og Pratebenken er noe som absolutt ikke skulle finne sted. Jeg håper de rette instanser tar tak i problemet og utvikler Torget slik vi ønsker det. Bataljonen må få sin rettmessige plass og Anders Kvam sin gamle plan for Torget må komme frem i lyset igjen.

EN HILSEN FRA

EPA BØNES AS

Tlf. 55 12 05 00. Fax. 55 12 54 30

**ANNONSEPRISER
SANDVIKSGUTTEN**

Standard kr. 200,-
1/2 side kr. 1000,-
1/1 side kr. 1900,-

Taktekking

- Kobber og Blikkenslagere
- Taktekkere
- Liftutleie

Carl Aug. Carlsen A/S
Skuteviksboder 12

Tlf. 55 31 74 81 - 55 31 12 29

Mob.tlf. 94 68 29 58 Privat tlf. 55 18 62 76
94 67 89 99 Telefax 55 31 74 81

**ALT I SPILL – TO TERMINALER
SANDVIKEN FRUKT**

Skuteviksvei 29 – 5035 Bergen

**RIKSTOTO – NORSK TIPPING
PC-SPILL**

ALLTID NOE GODT Å BITE I !!
Tlf. / Fax: 55 31 66 35

Åpent: 08.00-20.00, Søndag: 12.00-18.00
Lørdag: 09.00 – 18.00

Hallskaret 105
5095 Ulset
Tlf: 55 53 10 26
Fax: 55 53 10 27
Mobil: 920 80 830
Mobil: 928 54 585
Priv: 55 18 31 09

JAN O. LARSEN A/S

JAN OLAV LARSEN
MALERMESTER

- fagkunnskap gir trygghet

Hårets gleder finner du på to steder

**HERMANS
SALONG**

TOUPÉ • PARYKK • DAME • HERREFRISØR

55 31 72 28

VETRLIDSALMENNING 17
V/FLØYBANEN

55 18 21 78

ÅSANE SENTER

LUFTFARTSVERKET
HORDALAND/SOGN OG FJORDANE

GLASSERVICE

NÅR DET GJELDER GLASS OG VINDUER

Ervikveien 72, 5083 ØVRE ERVIK
Tlf. 55 95 15 02 - 55 95 14 30

BRAATHENS

Stasjonsavdeling:

Postboks 1, N-5069 Bergen Lufthavn
Telefon: (47) 55 99 82 50
Telefax: (47) 55 99 82 86
www.braathens.no

**H Ø Grindheim AS
pølsemakeri**

Kjøttchefen

Sandviksguttenes Forening

70 ÅR 2. juni 2001

**Jubileumsfesten skal avholdes i
Bergens Skipperforenings lokaler, Vågsalmenning 7
Lørdag 9. juni 2001 kl. 1830.**

Kuvertprisen blir ca kr. 500,- som dekker;
aperitiff, suppe, middag, dessert, vin til maten og konjakk til kaffen.

Foreningen vil forsøke å "sponse" prisen, men hvor mye er ennå ikke
klargjort. Det avhenger av hvor mye dugnadsarbeid vi får i løpet av våren.
I den forbindelse er vi interessert i folk som kan delta i dugnader.

Meld dere på festen, det er plass til 74 stk.
De første som melder seg på får plass.

Det vil bli sendt ut innbydelse, samt påmeldingslister i "HUSET",
dere kan også melde dere på til styret ved følgende:

Dag Nilsen tlf 55 18 55 20,
Gunnar Spjeld 55 16 83 65 og
Willy Hovland tlf 55 16 04 57.

STYRET

Eyvind Hartvedt
Fjæregrenden 10
5035 Bergen

Adr.: Grensegrenden 1, 5035 BERGEN

*Herved ønsker jeg et
årsabonnement
på bladet Sandviksgutten*

Navn

Adresse

Poststed

Send ingen penger - vi sender giro: kr. 30,- pr. nr. + porto

Bergen

55 25 77 42

977 28 711

Gulvservice

Munkebotten 49, 5035 BERGEN

Bergen Gulvservice kan gi deg:

**Sliping og lakking av alle typer tregulv.
Legging av parkett/laminta og skipsgulv.
Salg av det meste innen laminat og parkett.**

**Konkurrerende
priser**

Priseksempler innen sliping/lakking:

Parkett **kr. 130,-** pr. kvm
Ruteparkett **kr. 145,-** pr. kvm
Fiskebensparkett **kr. 145,-** pr. kvm
Malt furu/gran **kr. 150,-** pr. kvm
Lakket furu/gran **kr. 150,-** pr. kvm
Pris inkl. to lakklag m/en
tokomponent synteko el.
12. ÅRS GARANTI (ved normalt husbruk)

Priseksempler innen legging av:

Laminat **kr. 75,-** pr. kvm
Parkett **kr. 95,-** pr. kvm
Liggeunderlag **kr. 11,-** pr. kvm
En flaske laminatlim **kr. 89,-**
(dekker 20 kvm)

PRISER EKSKL. MVA.

Har også godt utvalg av miljøstrie, maling og fliser.

Vennlig hilsen
Bergen Gulvservice